

Vaasan yliopisto

Rakenteellisen kehittämisen suunnitelma vuoteen 2011

Hyväksytty hallituksessa 28.8.2006

Käsitelty yhteistoimintaneuvostossa 17.8.2006

Sisältö

1	Rakenteellisen kehittämisen lähtökohdat	2
2	Rakenteellisen kehittämisen ohjelma	3
2.1	Johtaminen ja toiminnan organisointi	3
2.2	Yliopiston tiedeperustan ja osaamisen profilointi	6
2.3	Yliopiston paikallinen ja alueellinen yhteistyö	10
2.3.1	Vaasan yliopiston ja Vaasan ammattikorkeakoulun yhteistyö	10
2.3.2	Vaasan korkeakoulukonsortio.	10
2.3.3	Yhteiset erillislaitokset	11
2.3.4	Yrityshautomo ja tutkimustulosten kaupallistaminen	12
2.3.5	Toiminta yliopistokeskuksissa	12
2.4	Hallinnon ja palvelutoimintojen tehostaminen	13
3	Hanke-esitykset perusteluineen	15
3.1	Akateemisen johtamisen uudistaminen	15
3.1.1	HANKE: Akateemisen esimies- ja johtamistyön kehittäminen – Ohjelmajohtajuus	15
3.2	Korkeakoulu-yhteistyön tiivistäminen ja monipuolistaminen	17
3.2.1	HANKE: Yhteistyö Vaasan ammattikorkeakoulun kanssa	17
3.2.2	HANKE: Tritonia: kaikkien vaasalaisten korkeakoulujen yhteinen tiedekirjasto ja oppimiskeskus	18
3.2.3	HANKE: Energiatekniikan koulutuksen kehittäminen	21
3.2.4	HANKE: Yliopiston ja alueen ammattikorkeakoulujen yhteistyön kehittämistä koskeva East-West Business Studies – ohjelmakokonaisuus	24
3.3	Palvelutoimintojen tehostaminen	26
3.3.1	HANKE: Yliopistopalveluiden kehittämishanke	26
3.3.2	HANKE: OPI-hanke: opintojen ohjauksen ja tukipalvelujen kehittäminen	27

1 RAKENTEELLISEN KEHITTÄMISEN LÄHTÖKOHDAT

Yliopistojen toimintakulttuuri on suuressa muutoksessa kaikissa OECD-maissa. Tulosjohtaminen, huippuyksikköpolitiikka ja kiristynvä kilpailu sekä kansallisella että kansainvälisellä tasolla edellyttävät yliopistoilta kykyä tarkastella tehtäviään ja niiden organisointia uudelleen. Osaamisen ja innovaatioiden kehittäminen ovat menestyksen avaimia tulevaisuudessa.

Yliopistolle on tärkeää tiedostaa muutostrendit, jotta oma strateginen muutosprosessi voi olla hallittua. Yliopiston tulee arvioida jatkuvasti toimintastrategioitaan muuttuvassa ympäristössä. Pienehkönä yliopistona Vaasan yliopisto voi toimia joustavasti muuttuvissa tilanteissa ja tehdä nopeitakin muutoksia haluttuun suuntaan. Yliopiston hyvät ja kiinteät suhteet oman alueensa toimijoihin lisäävät yliopiston kapasiteettia reagoida muutoksiin.

Vaasan yliopiston rakenteellisen kehittämisen suunnitelmassa esitetään ohjelma, jolla yliopistolle tärkeät profilointi- ja tuottavuustavoitteet saavutetaan. Suunnitelman taustana ovat yliopiston visio 2020, strategia 2009 ja vuosien 2007-2010 strategian täytäntöönpanosuunnitelma, jotka on toimitettu opetusministeriölle helmikuussa 2006.

Rakenteellisen kehittämisen suunnitelman painopiste on yliopiston sisäisessä rakenteellisessa kehittämisessä, jolla pyritään ensisijaisesti vastaamaan uudelleensuuntaamisen tavoitteeseen. Toinen vahva painopiste suunnitelmassa on paikallisen yhteistyön vahvistaminen.

Organisaation rakenteen ja johtamisen tulee tukea yliopiston tutkimuksen ja opetuksen *profiloitumista*. Yliopisto suuntaa resursseja uudelleen painopistealoille ja ydintoimintoihin. Vuoteen 2011 mennessä tavoitteena on 20 henkilötövuoden uudelleen suuntaaminen. Tämän mahdollistamiseksi kaikki yliopistossa avoimiksi tulevat tehtävät arvioidaan ja tarvittaessa suunnataan uudelleen. Rehtori on tehnyt asiaa koskevan päätöksen toukokuussa 2006. Yliopiston strategian mukaisen profiloitumisen vahvistamiseksi toteutetaan painopistemutoksia tiedekuntien ja oppiaineiden välillä. Resursseja allokoidaan monitieteisen osaamisen keskuksissa tapahtuvaan tutkimukseen ja tiedekuntien välisten koulutusohjelmien toteuttamiseen. Hallinnon tehostamisen tuloksena resursseja siirretään ydintoiminnoille.

Yliopiston monivuotinen *paikallinen yhteistyö* muiden yliopistoyksiköiden ja ammattikorkeakoulujen kanssa on saanut aikaan huomattavaa resurssien yhteiskäyttöä ja toiminnan tehostumista. Hyviä esimerkkejä ovat tiedekirjasto ja oppimiskeskus Tritonia, tekniikan alan laboratoriot Technobothniassa ja Vaasan yliopiston ja Vaasassa toimivien kuuden korkeakouluyksikön yhteistyöfoorumi korkeakoulukonsortio. Yliopisto on tässä suhteessa edelläkävijä suomalaisessa korkeakoulukentässä.

2 RAKENTEELLISEN KEHITTÄMISEN OHJELMA

Vaasan yliopiston rakenteellisen kehittämisen osa-alueet:

1. Tutkimuksen ja koulutuksen johtamisjärjestelmää tehostetaan. Järjestelmä antaa toimintaedellytykset rakenteellisten uudistusten täytäntöönpanolle
2. Tieteenalat profiloituvat. Tiedekuntien välisenä yhteistyönä kehitetään johtamisen ja energia-alan huippututkimusta.
3. Korkeakoulujen yhteistyötä tiivistetään. Vaasan yliopistolle ja Vaasan ammattikorkeakoululle luodaan yhteinen organisaatio suunnittelukaudella 2007-2009. Pitemmällä aikavälillä kaikki paikallinen korkeakoulutus kootaan yhteisen kaksikielisen organisaation alle.
4. Hallintoa sähköistetään ja palvelutoimintoja tehostetaan sekä yliopiston sisäisellä että opetusministeriön hallinnonalan palvelukeskusmallilla.

2.1 Johtaminen ja toiminnan organisointi

Yliopisto on perinteisen mallin mukaan organisoitu tiedekunniksi ja yhdestä tai useammasta oppiaineesta muodostuviksi laitoksiksi ja erillislaitoksiksi. Lisäksi yliopistolla on vahvasti profiloituneita tutkimusyksiköitä tai ryhminä toimivia monitieteisiä ”instituutteja”. Näiden asemaa vahvistetaan.

Nykyisessä rakenteessa yliopistossa on paljon pieniä laitoksia. Suuri osa professoreista toimii joko laitosjohtajana tai varajohtajana, mikä lisää hallinnollisen työn määrää. Lisäksi sirpaleinen laitosjako yhdessä laitoskeskeisen johtamisen kanssa on ongelmallista tiedekunnan johtamisen ja järkevän profiloitumisen kannalta.

Tiedekuntia vahvistetaan. Tiedekunnissa ei ole laitoksia vaan ne muodostuvat oppiaineista. Dekaanin asema tiedekunnan johtajana on lähellä ammattijohtajan toimenkuvaa. Johtaminen on kokopäivätoimista tai lähes kokopäivätoimista ilman opetusvelvollisuuksia. Dekaanilla on nykyistä suuremmat valtaoikeudet. Oppiaineen tehtävänä on kiinnittyä kansainväliseen tiedeyhteisöön. Oppiaineen tehtävänä on myös välittää yliopiston koulutukseen ja yhteiskunnalliseen palvelutehtävään uusin tutkimustieto. Oppiaine on kevyesti organisoitu yhteisö.

Koulutusohjelma- ja tutkimusryhmäjohtaminen. Yliopisto ja sen tiedekunnat ovat käynnistäneet organisaation rakenteen ja johtamisen uudistamisen. Asiaa koskeva ohjelmajohtajuushanke on valmisteilla. Yliopiston vuonna 2005 hyväksytyssä strategiasa nostettiin koulutusohjelma- ja tutkimusryhmäjohtaminen tulevaisuuden toimintamalleiksi.

Koulutuksen läpäisyä parannetaan koulutusohjelmajohtamisella ja kehittämällä edelleen ohjausta, joka kattaa koko opiskeluprosessin alkuohjauksesta valmistumiseen saakka ja ottaa entistä paremmin huomioon myös heterogeenisen opiskelija-aineksen. Kansainvälisten opiskelijoiden opintoprosessin tukemiseen kehitetään omia ohjaus-

käytäntöjä. Myös yksilöllisten tekijöiden kuten oppimisvaikeuksien vuoksi tavoiteajassa valmistumista tuetaan mm. käynnistämällä opintopsykologitoimintaa.

Koulutustarjonta rakennetaan ohjelmiksi uuden tutkintorakenteen ja aikuiskoulutuksen kehittämisvaatimusten pohjalta. Jokaisella koulutusohjelmalla on vastuullinen johtaja. Koulutusohjelman johtaja vastaa ohjelman sisällöstä, toteutuksesta ja tulokista. Ohjelmia ovat asetuksella vahvistetut maisteriohjelmat, koulutusohjelmiksi organisoidut maisteriopinnot, kandidaatin tutkintoon tähtäävät opinnot sekä MBA-ohjelmat. Koulutusohjelmat voivat olla tiedekuntien sisäisiä tai niiden yhteisesti tuottamia. MBA-ohjelmat tuotetaan Levon Instituutin ja tiedekuntien yhteistyönä.

Koulutustarjonnassa ja opiskeluprosessin ohjauksessa huomioidaan opiskelijarekrytoinnin monipuolistuminen. Monikanavarekrytoinnissa normaalivalinnan ohella kasvavia väyliä ovat ulkomaalaiset opiskelijat sekä ammattikorkeakoulututkinnon suorittaneet.

Tutkimusohjelmissa korostuu akateeminen johtajuus. Ohjelmissa toimivat tutkimusryhmät rakentuvat yhteisen tutkimusteeman tai tutkimusongelman ympärille. Tutkimusryhmällä on vastuullinen johtaja. Tutkimusryhmässä on sekä kansallisia että kansainvälisiä alan asiantuntijoita omien tutkijoiden ja tohtoriopiskelijoiden lisäksi. Tutkijakoulutus integroidaan tutkimusohjelmiin.

Tutkimuksen ja koulutuksen erillislaitokset uusimman tutkimustiedon välittäjinä. Yliopistossa toimii tiedekuntien ohella erillislaitoksia, joilla on omat johtoryhmänsä, esimiehensä ja suhteellisen itsenäinen strateginen asema. Näillä erillislaitoksilla on erityinen rooli toimia joustavasti tiedekuntien, oppiaineiden ja yliopiston ulkopuolisten tahojen yhteistyön alustoina. Tässä tarkoitettuja erillislaitoksia ovat Levón-instituutti, Muova, Technobothnia, Vaasan yliopiston Seinäjoen yksikkö ja Tritonia.

Levón-instituutin erityinen rooli muodostuu yliopistossa tuotetun tiedon tuotteistamisesta koulutus- ja kehittämisohjelmiksi. Muovassa yhdistyy yliopiston ja Taideteollisen korkeakoulun osaaminen tavoitteena kohdentaa luovuuteen pohjautuvia kehittämisprojekteja teollisuuteen ja palvelualoille. Technobothnia -laboratoriot tarjoaa yhteistyöalustan teknisen alan tutkimukselle. Vaasan yliopiston Seinäjoen tutkimusyksikkö yhdistää alueella toimivien EPANET –professoreiden osaamisen paikalliseen elinkeinoelämään. Tritonia toimii yliopiston sekä Åbo Akademin ja Hankenin Vaasan yksiköiden tutkimusta ja opetusta palvelevana kaksikielisenä tieteellisenä kirjastona ja virtuaaliopetuksen kehittäjänä.

Tiedepuistoa kehitetään Vaasan korkeakoulujen tutkimustulosten, osaamisen ja innovaatioiden hyödyntäjänä ja välittäjäorganisaatioiden yhteistyökumppanina.

Osaamisen keskuksat monitieteisen toiminnan toteuttajina ja tiedon tuotteistajina. Edellä mainittujen organisaatioiden puitteissa toimii tieteidenvälisiä yhteistyöorganisaatioita. Nämä ovat kevyesti organisoituja ja joustavia yksiköitä, jotka voivat luoda itsestään ulkoista mielikuvaa ja tässä yhteydessä käyttää toiminnastaan instituutti –termiä, esimerkiksi Energiainstituutti. Tiedekunnat allokoivat osaamisen keskuksen käyttöön professori- ym. resursseja työsuunnitelmien kautta. Näin on mahdollista uudelleensuunnata oppiaineiden osaamista ja hyödyntää sitä yliopiston profiloitumisen toteuttamiseksi.

Koulutuksen ja tutkimuksen johtamisen rakenteellinen kehittäminen:

- tiedekunnan johtaminen ammattimaiseksi
- koulutusohjelma- ja tutkimusohjelmajohtaminen keskeiseksi toimintamalliksi
- tutkimuksen ja koulutuksen erillislaitokset tutkimustiedon välittäjiä
- tiedepuisto tutkimustulosten ja osaamisen hyödyntämisen väline

Kehittämishanke:

Akateemisen esimies- ja johtamistyön kehittäminen – Ohjelmajohtajuus-hanke

2.2 Yliopiston tiedeperustan ja osaamisen profilointi

Kauden 2007-2009 tulossopimusluonnoksen mukaisesti yliopiston osaamisaloja ovat erityisesti liiketoimintaosaaminen ja julkinen johtaminen sekä kielet ja viestintä. Energia-alan osaamista kehitetään alueen elinkeinoelämän tarpeita tukevana toimintana. Yliopisto tukee erityisesti Pohjanmaan maakuntien kehitystä.

Suunnittelukaudella yliopiston vahvoja monitieteisiä tutkimusalueita ovat energia-ala ja johtaminen.

Yliopistossa on neljä tieteenalaa: hallintotieteet, kauppatieteet, humanistiset tieteet ja tekniset tieteet. Kukaan tiedekunta on määritellyt erityiset osaamisalueensa. Nämä näkyvät koulutusohjelmatarjonnassa, tutkimusryhmien painopistealueina sekä tiedekunnan resurssipanostuksina erillislaitosten kautta organisoituun tutkimus-, koulutus- ja kehittämistoimintaan.

Hallintotieteiden tiedekunta on kansallisesti merkittävä alan koulutus- ja tutkimusyksikkö, jota voidaan luonnehtia Vaasan yliopiston hallintokorkeakouluksi. Tiedekunta profiloituu hallintovertailuun, julkiseen johtamiseen ja hyvään hallintoon. Näiden alojen tutkimuksen vahvistamiseksi tiedekunta kannustaa tutkimusryhmien muodostumista ja tutkimusyhteistyön tiivistämistä partneriyliopistojen kanssa. Tiedekunnan luovuttua laitosjaosta tutkimusryhmien toiminta ja ryhmien organisoituminen korostuu. Rajoja purkavaa toimintatapaa jatketaan ja tutkimuksen kansainvälistymistä ja tuloksellisuutta tuetaan.

Tiedekunnan koulutuskonsepti on omaleimainen ja erikoistunut. Modernin vertailuun perustuvan hallinto-osaamisen profiilia vahvistetaan hallinto-osaamisen kandidaattiohjelmalla, joka toteutetaan tiedekunnan oppiaineiden yhteistyöllä. Kandidaattiohjelman kehittämisen seurauksena vapautuvia resursseja kohdistetaan maisterikoulutukseen, kansainvälistymiseen ja erityisesti tutkimukseen. Tiedekunnalla on yhteistyössä humanistisen tiedekunnan kanssa englanninkielinen maisteriohjelma. Oppiainevalikoimaa laajennetaan muiden tiedekuntien kanssa tehtävällä yhteistyöllä.

Tutkintokoulutuksen opiskelijavalinnassa tavoitteena on tiedekunnan yhteinen sisäänotto. Opiskelijarekrytointia monipuolistetaan erillisvalintojen ja korkeakoulu yhteistyön kautta.

Tiedekunta panostaa hallinnon asiantuntijuuden vahvistamiseen ja modernin hallinto-osaamisen siirtämiseen käytännön hallintoon.

Hallintotieteiden tiedekunnan rakenteellinen kehittäminen

- hallinto-osaamisen yhteinen kandidaattiohjelma
- tutkimusryhmien luominen yhteistyössä muiden tiedekuntien kanssa mm. johtamisen huippuyksikön luominen
- laitosjaon poistamisen mahdollistama uusi tutkimuksen ja koulutuksen johtamisen malli
- opiskelijarekrytoinnin monipuolistaminen erillisvalintojen ja korkeakoulu yhteistyön kautta

Humanistinen tiedekunta profiloituu kieliin, kulttuuriin ja viestintään. Tiedekunnan painoaloja ovat ammattikielien, kääntäminen, monikielisyys ja kielikylpy, kirjallisuus, kulttuurien välinen viestintä sekä multimedia- ja tietoverkkopainotteinen viestintä.

Tiedekunta on ammattikielten tutkimuksen johtava yksikkö Suomessa. Kielikylvyn ja monikielisuuden tutkimus on vakiinnuttanut asemansa ja lisännyt kansainvälistä näkyvyyttä. Kielikylvyn ja monikielisuuden keskus toimii kielikylpykoulujen verkoston koordinoijana ja tukipisteenä.

Tiedekunnalla on koulutusyhteistyössä teknillisen tiedekunnan kanssa yhteinen multimediajärjestelmien ja teknisen viestinnän koulutusohjelma. Yhteistyössä hallintotieteiden tiedekunnan kanssa tiedekunnalla on monitieteinen, englanninkielinen maisteriohjelma. Tiedekunta antaa kansainvälistymisvalmiuksia ja monipuolistaa kielitarjontaa Vaasan korkeakoulukonsortion puitteissa hyödyntämällä eri osapuolten opetusresursseja.

Aineenopettajien koulutusta toteutetaan Åbo Akademin, Tampereen yliopiston ja Oulun yliopiston kanssa. Oman innovatiivisen aineenopettajakoulutuksen suunnittelu käynnistyy vuonna 2007. Tavoitteena on integroida kielikylpykoulutuksen pedagogiset opinnot Vaasassa tarjottaviin aineenopettajan pedagogisiin opintoihin.

Humanistisen tiedekunnan rakenteellinen kehittäminen:

- vahvistetaan tiedekunnan painopistealoja ammattikielten tutkimusta, kääntämistä ja kielikylpytoimintaa
- kielten innovatiivisen opettajakoulutuksen aloittaminen
- kieltenopetustarjonnan laajentaminen korkeakoulukonsortiossa

Kehittämishanke: Kielten opettajakoulutus

Kielten opettajakoulutushankkeelle on kauden 2007-2009 tulossopimusluonnoksessa suunnittelumääräraha koko suunnittelukaudelle. Yliopisto tulee seuraavissa tulosneuvotteluissa esittämään hankkeen etenemissuunnitelman.

Kauppateieteellisellä tiedekunnalla on vahva asema kauppatieteellisen alan koulutustarjonnassa Suomessa. Tiedekunta korostaa kauppa- ja korkeakoulumalliaan ja ottaa käyttöön nimen Vaasan yliopiston kauppa- ja korkeakoulu (VSE). Tämä profiloituminen vahvistaa uutta koulutusjärjestelmää sekä kandidaattivaiheessa että maisterivaiheen opintoihin siirryttäessä. Tiedekunnan kehittämishaaste kohdistuu erityisesti kansainväliseen tutkimukseen ja koulutukseen. Kansainvälisen koulutuksen monipuolistamisessa tehdään yhteistyötä Svenska Handelshögskolanin ja alueen ammattikorkeakoulujen kanssa.

Tiedekunta toteuttaa koulutustarjontansa liiketoimintaosaamisen kattavissa koulutusohjelmissa, joista osa on ulkomaalaisille tarkoitettuja englanninkielisiä maisteriohjelmiä. Tiedekunta on ottanut käyttöön uudentyyppisen, kaikille yhteisen kandidaattiohjelman, jossa korostuu kokonaisvaltaisuus ja opettajien yhteistyö yli ainerajojen. Maisteriohjelmat painottuvat tiedekunnan tutkimusprofiilin mukaisesti.

Tiedekunnan kansainväliseen korkeaan tasoon tähtäävä tutkimus on organisoitunut oppiainekohtaisiin ja monitieteisiin tutkimusryhmiin. Tutkimusohjelmien kehittämisen tavoite on huippuyksikköys. Eräs osaamisen kehittämisen väline on tiivis toimiala- ja elinkeinoelämäyhteistyö. Lisäksi käynnistetään monitieteinen innovaatiojohtamista käsittelevä tutkijakoulu. Tiedekunta vahvistaa lisäksi energia-alan tutkimusta (Energy Marketing Group). Tiedekunta tehostaa kansainvälistä toimintaa kansainvälisten professuurien kautta ja kasvattamalla kansainvälisten tutkijoiden ja opettajien osuutta.

Tiedekunnassa yhdistetään osaamista yli tiedekuntarajojen (esim. TeViTi-koulutusohjelma). Seinäjoen yksikössä toimivat EPANET-tutkimusprofessuurit ovat esimerkiksi profiloitumisesta yrittäjyyteen ja alueen toimialoihin (elintarvike- ja huonekalu-ala). Korkeatasoinen tutkimus kytketään voimakkaammin valtakunnallisiin osaamisintensiivisiin kehitysohjelmiin.

Tiedekunnan opiskelijarekrytoinnissa hyödynnetään määrätietoisesti eri väyliä. Yhteisvalinnan ohella opiskelijaväyliä ovat ulkomaalaiset opiskelijat, ammattikorkeakouluväylä ja avoimen väylä.

Kauppatieteellisen alan rakenteellinen kehittäminen:

- koulutuksen ja tutkimuksen kansainvälisen profiilin nostaminen
- kansainvälisen opetustarjonnan kehittäminen Svenska handelshögskolanin ja alueen ammattikorkeakoulujen kanssa
- tutkimusohjelmien kehittäminen tavoitteena rahoituksen sekä johtamisen monitieteisen huippuyksikön luominen
- osana tohtorifoorumia kehitetään innovaatiojohtamisen monitieteistä tutkijakoulua
- rekrytointiväylien tehokas käyttö

Kehittämishanke:

Yliopiston ja alueen ammattikorkeakoulujen yhteistyön kehittämistä koskeva East-West Business Studies –ohjelmakokonaisuus.

Teknillisen tiedekunnan profiloituu alueen vahvan teollisuuden aloille ja tarjoaa vahvaa, kansainväliset laatuvaatimukset täyttävää teknillistä koulutusta ja tutkimusta. Tiedekunta voimistaa profilointia ja voimavarojen keskittämistä energia-teeman ympärille. Energia-instituuttia ja tekniikan tutkimusinstituuttia hyödynnetään tiedekunnan tutkimusryhmien tutkimusympäristönä. Technobothnia-laboratoriota kehitetään opetuslaboratorion ohella tutkimuslaboratorioksi.

Tiedekunta vastaa diplomi-insinöörikoulutuksesta pääaineina sähkö- ja energiatekniikka ja tieto- ja tietoliikennetekniikka. Tiedekunnan kauppatieteiden maisterintutkintoon johtavat tuotantotalouden ja tietotekniikan koulutusohjelmat kehitetään tekniikan alan tutkintoon johtaviksi.

Yhteisten ydinopintojen määrää lisätään. Koulutuksen profilointia energiaklusterin tarpeiden suuntaan jatketaan.

Opiskelijarekrytoinnissa toisen syklin sisääntuloväylän merkitys kasvaa ja opintopolkuyhteys ammattikorkeakouluun vahvistuu. Ulkomaiset tutkinto-opiskelijat ovat merkittävä rekrytointiväylä. Englanninkielinen opetus organisoidaan maisteriohjelmaksi. Tekniikan alan tutkintomäärä kasvaa 60:een vuodesta 2010 alkavalla suunnittelukaudella. Yritysten kanssa kehitetään järjestelmää, jolla luodaan kesätyö-, harjoittelu- ja diplomityöpaikkatakuu kaikille opiskelijoille.

Tiedekunnan tavoitteena on laajentaa Technobothnia-laboratorion ja Energiainstituutin tutkimustoimintaa yhdessä Vaasan ammattikorkeakoulun ja Svenska yrkeshögskolanin kanssa. Energiatekniikan osaamiskeskusohjelmassa yhdistyy tiedekunnan ja paikallisen elinkeinoelämän asiantuntemus.

Teknillisen tiedekunnan rakenteellinen kehittäminen:

- energia-alan osaamisen kehittäminen tiiviissä yhteistyössä alueen elinkeinoelämän kanssa
- tutkimusryhmien organisoitumista ja verkottumista vahvistetaan yhteistyössä alueen toimijoiden kanssa
- opiskelijarekrytointia maisteriopintoihin kehitetään kansainvälisten maisteriohjelmien ja ammattikorkeakoulun opintopolkujen avulla
- palvelututkimusta kehitetään osana tutkimusryhmien toimintaa

Kehittämishankkeet:

Energiatekniikan koulutuksen kehittäminen

2.3 Yliopiston paikallinen ja alueellinen yhteistyö

Vaasan seitsemän korkeakouluyksikköä ovat tiiviissä yhteistyössä. Yhteistyöllä on saavutettu merkittäviä synergiaetuja, päällekkäisten toimintojen vähenemistä ja taloudellista tehokkuutta. Yhteistyön muotoja ovat yhteiset erillislaitokset, korkeakoulukonsortio ja Vaasan tiedepuiston kehittäminen sekä uusimpana Vaasan yliopiston ja Vaasan ammattikorkeakoulun yhteinen neuvottelukunta.

Vaasan yliopiston korkeakouluyhteistyö Vaasassa ja Pohjanmaan maakunnissa on organisoitunut asteittain yksittäisinä ratkaisuinä. Yhteistyöasetelmat vaihtelevat löyhästä monenvälisestä konsortioyhteistyöstä kahden tai kolmen toimijan yhteiseksi erillislaitokseksi. Verkostomaisen yhteistyön suurimpana haasteena on toiminnan hyvä johtaminen. Yksiköt ovat erilaisia ja erikokoisia, osa yksiköistä on valtio- ja osa kuntamisteisia, osassa yksiköitä päätösvalta on alueella, osassa päätösvalta on Helsingissä tai Turussa.

Alueen tutkimus- ja koulutustoiminnan vaikuttavuuden lisäämiseksi haetaan uusia tehokkaita toimintatapoja. Pitkän aikavälin tavoitteena on koota paikallinen korkeakoulutus yhteisen kaksikielisen organisaation alle.

2.3.1 Vaasan yliopiston ja Vaasan ammattikorkeakoulun yhteistyö

Vaasan yliopisto ja Vaasan ammattikorkeakoulu solmivat vuonna 2005 sopimuksen koulutusohjelmayhteistyöstä ja vuonna 2006 laajamittaisen yhteistyösopimuksen. Tavoitteena on sopijaosapuolten toimintaedellytysten vahvistaminen ja toiminnan tehostaminen. Osapuolet vahvistavat strategiatyötä, kehittävät yhteisiä tukipalveluja ja parantavat opetuksen ja tutkimuksen vaikuttavuutta ja resurssien yhteiskäyttöä Palosaaressa kampusalueella. Yhteistyössä säilytetään kummankin osapuolen erityisluonne.

Yhteistyötä johtaa neuvottelukunta, jossa sopijaosapuolten lisäksi on alueen merkittäviä sidosryhmäedustajia. Neuvottelukunta tekee yhteistyötä koskevia kehittämissuhteita ja ehdotuksia yhteistyön organisoimiseksi osakeyhtiö- tai säätiöpohjaisesti tai muulla yhteistyön kannalta tehokkaalla tavalla.

Tavoitteena on tiivis yhteistyö yhteisen organisaation kautta. Yhteistyön tehokas organisointi edellyttää lainsäädäntömuutoksia.

2.3.2 Vaasan korkeakoulukonsortio.

Konsortio on Vaasassa toimivien yliopistojen ja ammattikorkeakoulujen kaksikielinen yhteistyöfoorumi, joka perustuu vuonna 2001 solmittuun sopimukseen. Vaasan yliopisto, Åbo Akademi, Svenska handelshögskolan, Helsingin yliopisto (oikeustieteellinen koulutus), Taideteollinen korkeakoulu (MUOVA), Vaasan ammattikorkeakoulu – Vasa yrkeshögskola ja Svenska yrkeshögskolan ovat sopineet korkeakoulujen toimintaedellytysten parantamisesta yhteistyön ja tarkoituksenmukaisen työnjaon avulla.

Konsortion kehittämisstrategia painottuu Vaasanseudun osaamisalojen mukaisesti tekniikan, kaupan, median, muotoilun ja hyvinvointipalvelujen sekä oikeudellisen osaamisen koulutukseen, tutkimukseen ja kehittämis- ja innovaatiopalveluihin. Tuki- palveluyhteistyön painopiste on yhteisen kirjaston ja oppimiskeskuksen kehittämisessä. Markkinointi ja kansainvälisyyden lisääminen ovat konsortion yhteisiä pyrkimyksiä. Kansainvälisen koulutustarjonnan tunnetuksi tekeminen, yhteiset kielikurssit ja perehdytyskoulutukset kansainvälisille opiskelijoille ovat esimerkkejä käytännön toimista. Vaasan yliopiston vastuu yhteistyöstä on huomattava.

Vaasan tiedepuisto on korkeakoulukonsortion aluestrategian ykköshanke. Tiedepuistoa kehitetään tutkimustulosten hyödyntämisen välineenä yhteistyössä Vaasan kaupungin kanssa.

2.3.3 Yhteiset erillislaitokset

Tritonia on Vaasan yliopiston, Åbo Akademin ja Svenska handelshögskolanin yhteinen tiedekirjasto, jonka toiminta perustuu vuonna 1998 solmittuun kirjastosopimukseen. Tritonia toimii tietoaaineiston lähteenä, kirjastopalveluiden tarjoajana ja opetuksen kehittämisen pedagogisena ja tieto- ja viestintäteknisenä tukijana. Vaasan ammattikorkeakoulu ja Svenska yrkeshögskolan ovat vuodesta 2005 osallistuneet Tritonian oppimiskeskusyhteistyöhön. Yhteistyön vakiinnuttamista ja laajentamista kirjastoyhteistyöhön selvitetään parhaillaan. Tavoitteena on kehittää Tritoniasta kaikkien vaasalaisten korkeakouluyksiköiden yhteinen laitos, jonka kirjasto- ja oppimiskeskusresurssit ovat yhteisiä ja jonka palvelut ovat kaikkien yksiköiden käytössä. Tavoitteen toteuttaminen edellyttää organisaatio- ja lainsäädäntömuutoksia.

Levón-instituutti on toiminut vuodesta 2003 alkaen Vaasan yliopiston ja Svenska handelshögskolanin yhteisenä erillislaitoksena. Laitoksen tehtävänä on ammatillisen täydennyskoulutuksen tarjonta sekä organisaatioiden kehittämiseen ja tutkimustoimintaan liittyvä palvelutoiminta. Toimintaa kehitetään ottaen huomioon yliopistojen täydennyskoulutukseen kohdistuvat paineet ja vaihtoehtoiset toimintamallit. Vaasan yliopiston osalta laitos vastaa myös avoimen yliopiston toiminnasta. Yliopiston aikuiskoulutusstrategian valmistelussa otetaan kantaa aikuiskoulutuksen painopisteisiin ja organisointiin sekä mahdolliseen yhtiöittämiseen.

Muova on vuodesta 2006 alkaen Vaasan yliopiston ja Taideteollisen korkeakoulun yhteinen erillislaitos. Laitosta kehitetään monitieteisenä tutkimusyhteisönä, muotoilujohtamiseen suuntautuneena koulutusyksikkönä ja tuotekehitys- ja muotoilupalveluihin suuntautuneena kehittämissyksikkönä.

Technobothnia. Vaasan yliopisto, Vaasan ammattikorkeakoulu ja Svenska yrkeshögskolan ylläpitävät yhteistä laboratoriota. Technobothnia-laboratorioiden resurssit ovat yliopiston ja kahden ammattikorkeakoulun hyödynnettävissä. Laboratoriota kehitetään opetuslaboratorion ohessa tutkimuslaboratoriona.

2.3.4 Yrityshautomo ja tutkimustulosten kaupallistaminen

Yliopisto on käynnistänyt yrityshautomotoiminnan ja tutkimustulosten kaupallistamiseen liittyviä innovaatiopalveluja yhteistyössä teknologiakeskus Oy Merinova Ab:n kanssa. Yliopisto solmii Merinovan kanssa yhteistyösopimuksen. Merinova vastaa yliopistolähtöisten innovaatioiden kaupallistamisprosessista innovaatioiden tunnistamisesta niiden viemiseen markkinoille. Merinovan innovaatioasiamies toimii vaasalaisten korkeakoulujen yhteisenä resurssina. Tavoitteena on kehittää korkeakoulujen yhteisiä tutkimus- ja innovaatiopalveluja Vaasassa.

2.3.5 Toiminta yliopistokeskuksissa

Vaasan yliopisto toimii Seinäjoen ja Kokkolan yliopistokeskuksissa. Yliopistokeskus-toiminnan painopiste on Seinäjoella. Yliopistolla on Seinäjoella oma erillislaitos, erilliseen sisäänottoon perustuvaa kauppatieteen alan koulutusta sekä tutkimusprofessoreja. Vahvasti alueelliseen rahoitukseen perustuvat tutkimusprofessorit on hyvä synerginen malli paikallisen elinkeinoelämän kanssa. Toimintamalli on taloudellisessa mielessä yliopistolle kannattavaa ja toiminnan tulokset tukevat yliopiston tehtävien ja tavoitteiden toteuttamista. Kokkolassa yliopiston tehtävä keskittyy avoimen yliopisto-opetuksen tehtäväkenttään.

Rakenteellinen kehittäminen paikallisessa organisaatioiden välisessä yhteistyössä:

- Vaasan yliopiston ja Vaasan ammattikorkeakoulun yhteistyösopimuksen toimeenpano
- Tritonia kaikkien vaasalaisten korkeakouluyksiköiden yhteinen laitos
- Vaasan korkeakoulukonsortiossa yhteisten palvelujen, yhteisen infrastruktuurin ja koulutus- ja tutkimusyhteistyön kehittäminen
- Tiedepuisto

Kehittämishankkeet:

Yhteistyö Vaasan ammattikorkeakoulun kanssa

Tritonia: kaikkien vaasalaisten korkeakoulujen yhteinen tiedekirjasto ja oppimiskeskus

Tiedepuisto: katto-organisaatio tutkimustulosten, osaamisen ja innovaatioiden välittämiseksi. Kauden 2007-2009 tulossopimusluonnoksessa osoitetaan toiminnan kehittämiseen hankerahoitusta vuosille 2007-2008.

2.4 Hallinnon ja palvelutoimintojen tehostaminen

Valtionhallinnon tuottavuutta parannetaan ydintehtäviin keskittymällä, yleishallintoa, hankintoja ja tukipalveluja tehostamalla (VNp 11.3.2005), resurssien yhteiskäytöllä ja hallinnon sähköistämällä. Valtion talous- ja henkilöstöhallinnon ensimmäiset palvelukeskukset aloittivat vuonna 2006 ja opetusministeriön hallinnonalan palvelukeskushanke käynnistyi vuonna 2005.

Valtakunnallisen palvelukeskuskehitystyön rinnalla yliopisto on käynnistänyt oman sisäisen palvelutoiminnan kehittämistyön. Tarkastelussa on sekä sisäinen tukipalveluiden organisointi ja kehittäminen että lähes samalla kampuksella toimivan Vaasan ammattikorkeakoulun kanssa laajennettava yhteistyö. Ammattikorkeakoulun kanssa tehdyssä yhteistyösopimuksessa on kirjattu yhdeksi osa-alueeksi yhteisten palvelujen kehittäminen.

Tutkimus- ja innovaatiopalveluissa hyödynnetään sopimus pohjaisesti teknologiakeskus Oy Merinova Ab:ta. Yliopisto osallistuu lisäksi Suomen yliopistojen tutkimus- ja innovaatiopalveluiden verkoston yhteiseen kehittämishankkeeseen innovaatiopalvelujen laadun ja saatavuuden parantamiseksi.

Yliopiston hallinnollisia rakenteita kehitetään vastaamaan modernin tutkintokoulutuksen ja uudistuvan tutkimusjärjestelmän tarpeita. Suunnittelukaudella jatketaan yliopiston prosessien analysointia ja kehitetään jatkuvasti tehokkaita toimintatapoja osana yliopiston laatutyötä. Opetusministeriön hallinnonalan palvelukeskushankkeen osana yliopisto selvitti vuoden 2005 lopulla taloustehtävien määrän (htv), sijainnin (keskushallinto ja laitokset) ja kustannukset, vuoden 2006 alussa selvitettiin vastaavasti henkilöstöhallinto. Vuonna 2006 selvitetään opintohallinto- ja tietohallintotehtävien prosessit ja tarkoituksenmukainen organisointi. Opintohallinnon sähköisten järjestelmien kehittäminen antaa mahdollisuuksia palveluiden ja toimintatapojen kehittämiseksi opintojen etenemistä tukevana toimintana.

Toiminnan muutoksessa kiinnitetään erityistä huomiota prosessien kehittämisen ohella henkilöstön jatkuvaan koulutukseen ja työhyvinvoinnin edistämiseen:

- yliopiston virkarakennetta ja virkojen ja toimien tehtäväkuvauksia uudistetaan vastaamaan muuttuneita tarpeita ja henkilökunnan kasvanutta osaamista; UPJ:n toimeenpano tukee uudistamista
- panostetaan uuden johtamisjärjestelmän kehittämiseen
- henkilöstön osaamista vahvistetaan perehdyttämisen ja henkilöstökoulutuksen avulla muuttuneita tehtäviä vastaavaksi
- tuetaan henkilöstön hyvinvointia muutostilanteessa (KAIKU-yhteistyö)
- kehitetään aktiivista rekrytointipolitiikkaa ja varaudutaan henkilöstön eläköitymiseen (mm. mentorointia kehittämällä)
- tasa-arvo-ohjelman ulottuvuuksien huomioonottaminen
- kehittämistyö toteutetaan yhteistyössä henkilöstön ja henkilöstöjärjestöjen kanssa

Hallinnon ja tukipalvelutoiminnan rakenteellinen kehittäminen:

- opetusministeriön hallinnonalan palvelukeskuksen hyödyntäminen
- yliopiston sisäisen palvelutoiminnan kehittäminen
- hallinnon sähköistäminen
- rakenteelliseen kehittämiseen liittyvä henkilöstön hyvinvoinnin ja osaamisen vahvistaminen

Kehittämishankkeet:

1. Yliopistopalveluiden kehittämishanke
2. OPI-hanke: Opintojen ohjauksen ja tukipalvelujen kehittäminen

Yliopisto mukana seuraavissa yliopistojen yhteisissä kehittämishankkeissa:Tietovarasto -hanke

Yliopistojen laatutyö edellyttää mittaamisen ja hallinnan välineitä, jotka puolestaan ovat edellytyksiä tuottavuuden lisääntymiselle. Vaasan yliopisto osallistuu yliopistojen tietohallintoyksiköiden yhteiseen tietovarastohankkeeseen. Hankkeessa on tavoitteena luoda yksi yhtenäinen tietomalli tietovarastolle, jossa yhdistyvät yliopiston henkilöstö-, opinto- ja taloushallinnon järjestelmien tiedot. Malli on keskeinen edellytys yliopistojen vertailukelpoisen ja yhtenäisen raportoinnin kehittämiseen. Tietomallin suunnittelua seuraavat teknisen alustan ja tuotantoympäristön määrittely sekä perustaminen.

Avoimen yliopiston ATIK -hanke

Vaasan yliopisto on mukana avointen yliopistojen tietojärjestelmien kehittämisprojektissä (ATIK) ja siihen perustuvassa yhteishankkeessa, jossa on tarkoitus kehittää avointen yliopistojen opiskelijapalveluita hyödyntäen Oodi-konsortiossa kehitettyjä ratkaisuja. Tavoitteena on kansalaisille suunnattu yhtenäinen ja kattava opintohallinnon sähköisen asioinnin palvelukokonaisuus. Hanke edistää yliopistojen yhteistyötä ja rakenteellista kehittämistä ja se noudattaa valtioneuvoston periaatepäätöstä valtionhallinnon IT –toiminnan kehittämisestä.

3 HANKE-ESITYKSET PERUSTELUINEEN

Yliopiston rakenteellisen kehittämisen ohjelman runkona on johtamisen kehittäminen, tieteenalojen profiloituminen, alueellisen yhteistyön tiivistäminen sekä hallinnollisten tukipalveluiden tehostaminen. Yliopiston esittämät kehittämishankkeet tukevat näiden tavoitteiden saavuttamista.

Rakenteellisen kehittämisen hankkeita sisältyy osittain jo kauden 2007-2009 tulosso-
pimusluonnokseen. Tässä esitetyt hankkeet täydentävät ja syventävät neuvottelussa
sovittuja kehittämishankkeita. Kielten opettajankoulutus -hankkeelle on jo sovittu
suunnitteluraha. Suunnittelutyön edetessä yliopisto laatii asiasta täydentävän esityksen
myöhempiin tulosneuvotteluihin. Samoin tiedepuisto-hankkeelle on jo sovittu kehittä-
misrahoitus.

3.1 Akateemisen johtamisen uudistaminen

3.1.1 HANKE: Akateemisen esimies- ja johtamistyön kehittäminen – Oh- jelmajohtajuus

Tavoite:

Akateemisten johtamisprosessien kehittämishankkeessa tavoitteena on akateemisen johtamisen ja esimiestyön kehittäminen johtamisedellytyksiä parantamalla. Hankkeen tuloksena tiedekuntien ja erillislaitosten organisaatorakenteita ja johtamisprosesseja kehitetään akateemista johtamista ja esimiestyötä tukeviksi. Hankkeen tavoitteena on lisäksi tukea rakenteellista muutostyötä.

Keskeisenä pyrkimyksenä on *ohjelmajohtajuuden vahvistaminen*. Käytännössä tutkimustoiminnan osalta tavoitellaan ainelaitosten ja oppiaineiden välisten rajojen poistamista esim. laitosjaosta luopumalla ja näin tuetaan tieteenalojen rajat ylittävien ja ongelmalähtöisten tutkimusohjelmien muodostumista. Koulutustoiminnassa tavoitellaan koulutusohjelmaperustaista organisoitumista ja tätä kautta saavutettavia synergia- ja mittakaavaetuja. Henkilöstö sijoittuu edelleen hallinnollisesti oppiaineisiin (henkilöstöpooli, ydinorganisaatio), mutta osallistuu joustavasti erilaisiin tutkimus- ja koulutusohjelmiin.

Koulutusprosessien tehostumisen ja tuottavuuden paranemisen kautta resursseja voidaan suunnata strategisesti tärkeisiin toimintoihin, maisteriohjelmiin, tutkijakoulutukseen sekä tutkimusryhmien toiminnan vahvistamiseen.

Osahankkeita ovat:

1. Organisaatorakenteiden kehittäminen ja arviointi
 - organisaatorakenteiden benchmarking/lähtökohtakartoitus
 - organisaatioprosessien laadinta ja kuvaukset
 - rakennekehittämisen toimeenpano yksiköissä
 - rakennekehittämisen arviointi

2. Tutkimusohjelmaideoiden kartoitus

- tiedekunnat, instituutit, oppiaineet
- sidos- ja välittäjäorganisaatiot
- innovaatiotoiminta
- yritykset, julkinen sektori
- tutkimusohjelmien johtamisen vahvistaminen

3. Koulutusohjelmasuunnittelu

- koulutusohjelmien rakenteiden kehittäminen
- koulutusohjelmien johtamisjärjestelmien kehittäminen
- johtajuuden ja esimiestyön vahvistaminen, johtamisprosessit

4. Johtamis- ja esimieskoulutus

- akateemiset esimiehet, dekaanit, hallinto
- tutkimus- ja koulutusohjelmien esimiehet ja johtajat

Keskeinen osa hankeidea on akateemisten johtamis- ja esimiesvalmiuksien kehittäminen erityisesti tiedekunta- ja oppiainetasolla. Esimiesvalmiuksien kehittämiseksi toteutetaan mittava akateemisille esimiehille suunnattu hallinnon ja johtamisen erikoistumisohjelma. Ohjelma toteutetaan yhteistyössä Vaasan yliopiston tiedekunnissa (kauppatieteellinen, hallintotieteiden ja teknillinen tiedekunta) toimivien johtamisen asiantuntijoiden sekä Lévon-instituutin kanssa.

Rahoitus:

Rahoitustarve yhteensä 200.000 € vuosittain kaudella 2007-2009. Hankkeella

- vapautetaan akateemisten johtajien opetustyövelvollisuuksia johtajuustehtäviin, erityisesti huippuyksikköjen kehittämistyöhön, sekä
- järjestetään johtajuus- ja esimieskoulutusta

3.2 Korkeakouluyhteistyön tiivistäminen ja monipuolistaminen

Tässä luvussa on perustelut hankkeille, jotka perustuvat yhteistyön monipuolistamiseen ammattikorkeakoulujen kanssa:

1. Yhteistyö Vaasan ammattikorkeakoulun kanssa
2. Tritonia: kaikkien vaasalaisten korkeakoulujen yhteinen tiedekirjasto ja oppimiskeskus
3. Energiatekniikan koulutuksen kehittäminen
4. Yliopiston ja alueen ammattikorkeakoulujen yhteistyön kehittämistä koskeva East-West Business Studies –ohjelmakokonaisuus

3.2.1 HANKE: Yhteistyö Vaasan ammattikorkeakoulun kanssa

Nykytila:

Yliopisto ja Vaasan ammattikorkeakoulu solmivat vuoden 2005 lopulla sopimuksen koulutusohjelmayhteistyöstä vuosille 2006-2009. Yhteistyöllä pyritään parantamaan molempien osapuolten koulutusprosessien tehokkuutta. Koulutusohjelmayhteistyö käynnistettiin kartoittamalla yhteiset koulutuspolut. Selvitys kattoi liiketalouden ja tietojenkäsittelyn, tekniikan sekä hallinnon, sosiaali- ja terveystieteiden hallinnon. Selvitys valmistui toukokuussa 2006.

Koulutussopimusta laajennettiin kesäkuussa 2006 sopimuksella yhteistyön kehittämisestä. Yhteistyön tavoitteena on sopijaosapuolten toimintaedellytysten vahvistaminen ja toiminnan tehostaminen osana Suomen korkeakoulujärjestelmän rakenteellista kehittämistä. Sopimuksella vahvistetaan strategiatyötä, kehitetään yhteisiä tukipalveluita ja parannetaan opetuksen ja tutkimuksen vaikuttavuutta sekä resurssien ja tukipalveluiden yhteiskäyttöä.

Sopimuksella määritellään yhteistyön keskeiset alueet ja sovitaan yhteistyön organisoinnista. Yhteistyössä säilytetään kummankin osapuolen itsenäinen asema ja tehtävät sekä erityisluonne.

Tavoitteet:

Yhteistyötä tiivistetään seuraavilla osa-alueilla: yhteinen strategiatyö, yhteisten palveluiden kehittäminen, yhteisen infrastruktuurin kehittäminen ja koulutus- ja tutkimusyhteistyön kehittäminen.

Sopimuksen toteuttamiseksi korkeakouluilla on yhteinen neuvottelukunta. Neuvottelukunnan edellytykset tehdä yhteistyötä vaatii perusteellista sihteeri- ja valmistelutyötä. Samoin yhteistyöpäätösten täytäntöönpano vaatii hankekohtaista käynnistämismuutelmia. Valmistelu ja linjausten toimeenpano vaativat molempien osapuolten toiminnan tuntemuksen ja tarvittaessa lainsäädännöllisen pohjan tuntemuksen. Hankkeen puitteissa on tarkoitus osoittaa tarvittava asiantuntijapanostus eri yhteistyöalueiden valmistelulle.

Yhteistyön toteuttaminen saattaa johtaa lainsäädännöllisiin muutostarpeisiin.

Hankkeen eteneminen:

Yliopisto tulee vuotuisissa tulosneuvotteluissa raportoimaan hankkeen etenemisestä sekä tarkentamaan hankkeen sisältöä.

Rahoitus:

Hankerahoituksena lisärahoitus yhteistyön valmisteluun ja täytäntöönpanoon:
Palkkakustannukset ja asiantuntijapalvelut 100.000 € vuosittain kaudella 2007-2009

3.2.2 HANKE: Tritonia: kaikkien vaasalaisten korkeakoulujen yhteinen tiedekirjasto ja oppimiskeskus

Nykytila

Tritonian toiminta on vakiintunut rakenteellisen kehittämisen edelläkävijäorganisaatioksi jo vuodesta 2001 lähtien. Tritonia on Vaasan yliopiston sekä Åbo Akademin ja Hankenin Vaasan yksiköiden tutkimusta ja koulutusta palveleva, molemmilla kotimaisilla kielillä toimiva tiedekirjasto ja oppimiskeskus. Tritonia toimii myös Suomen kirjastoverkon yhteisten palveluiden välittäjänä ja Suomen virtuaaliyliopiston alueellisena vaikuttajana. Vireää yhteistyötä paikallisten ammattikorkeakoulujen, Vaasan ammattikorkeakoulun ja Svenska yrkeshögskolanin, kanssa on ollut jo usean vuoden ajan. Ammattikorkeakoulujen kirjastoilla ja Tritonialla on ollut yhteinen atk-suunnittelija vuodesta 2003 alkaen. Vuoden 2005 alusta kaikki oppimiskeskuksen opetuksen tukipalvelut on tarjottu myös ammattikorkeakouluille.

Tavoitteet

Tritonia kehittyy seuraavien vuosien kuluessa Vaasan korkeakoulukonsortion palvelukeskukseksi, joka yhdistää monipuoliset tutkimuksen ja koulutuksen kirjasto- ja oppimiskeskuspalvelut yliopisto- ja korkeakouluyhteisöilleen sekä alueen väestölle. Tritoniasta muodostetaan kaikkien Vaasassa toimivien yliopistojen ja ammattikorkeakoulujen yhteinen kirjasto ja opetusta tukevan pedagogis-teknisen koulutuksen yksikkö. Samalla luodaan Suomen virtuaaliyliopiston ja Virtuaaliammattikorkeakoulun kehittämistä varten uusi alueellisen yhteistyön malli. Ensimmäisinä vaiheina vakiinnutetaan oppimiskeskusyhteistyö ja suunnitellaan yhteistä tekniikan kirjastoa.

Taloudelliset vaikutukset sekä organisaatio- ja henkilöstövaikutukset

Vaasassa toimivien yliopistojen kirjastopalveluiden ja opetuksen tukipalveluiden sijoittaminen Tritoniaan on jo pitkään edistänyt resurssien tehokkaampaa käyttöä. Yhteisen oppimiskeskuksen kehittäminen yhdessä ammattikorkeakoulujen kanssa ja kirjastojen asteittainen yhdistäminen vahvistavat tutkimuksen, koulutuksen ja opiskelun infrastruktuuriyhteistyötä. Samalla kehitetään uudennlaisia hallinnollisia ja organisatorisia järjestelmiä ja puretaan päällekkäisiä toimintoja erityisesti kirjastotoiminnan ja atk-palveluiden osalta. Kirjastojen yhdistämisessä kustannussäästöjä syntyy tietoineistojen yhteiskäytöstä, yhteisistä tiloista ja palveluista. Henkilöstöresursseja organisoidaan uudelleen vastaamaan joustavasti asiakkaiden muuttuviin tiedon ja koulutuksen tarpeisiin.

Tritonian organisaatio- ja rahoitusmallin luomisessa tarvitaan innovatiivisia ratkaisuja yhdistettäessä valtion ja kuntien toimintoja.

Valmistelu

Rakenteellisen kehittämisen suunnitelmia on valmisteltu Tritonian johtokunnassa. Esiselvitys kirjastoyhteistyöstä tehtiin vuonna 2002 ja oppimiskeskusyhteistyöstä vuonna 2004. Keväällä 2006 Oppimiskeskus toteutti laatutyöhön liittyen kyselyn palveluiden vaikuttavuudesta Vaasan yliopistojen ja ammattikorkeakoulujen henkilökunnille. Alustavan analyysin mukaan oppimiskeskuksen toivotaan edelleen järjestävän tieto- ja viestintätekniikan opetuskäytön koulutusta, mutta myös laajempaa pedagogista koulutusta, tarjoavan digitaalisen oppimateriaalin tuotantopalveluita ja lisäävän näkyvyyttä niin korkeakoulukonsortion yliopistoissa kuin ammattikorkeakouluissa. Opetusministeriö myönsi vuonna 2006 Vaasan ammattikorkeakoululle rahoitusta ammattikorkeakoulujen ja yliopiston yhteisen tekniikan kirjaston suunnitteluun.

Yhteiskunnalliset, alueelliset vaikutukset

Verkkopedagogisen ja uusimman oppimisteknologisen osaamistason kohottaminen vahvistaa alueen korkeakouluopetuksen laatua ja vaikuttavuutta ja lisää koko alueen kilpailukykyä ja verkostoitumista.

Kaikille avoin tieteellinen kirjasto ajanmukaisine tiloineen ja palveluineen edistää tieteellisen tiedon näkyvyyttä ja saatavuutta alueen yritystoiminnan ja muun elinkeinoelämän tukena. Kirjaston käyttäjistä 31 prosenttia tuli vuonna 2005 omien yliopistojen ulkopuolelta.

Merenkurkun alueen korkeakoulujen yhteistoimintaa tuetaan kehittämällä jatkuvasti viestintäteknologiaa ja virtuaalisia oppimis- ja tutkimusympäristöjä yhdessä Uumajassa ja sen lähialueilla toimivien korkeakouluyksiköiden kanssa.

Muut hankkeeseen liittyvät nykyiset kehittämissuunnitelmat:

Laadukkaat oppimiskeskuspalvelut (hanketyyppi: Tietoyhteiskunta).

osallistuvat organisaatiot: Vaasan yliopisto, Åbo Akademi i Vasa, Svenska handelshögskolan i Vasa, Vaasan ammattikorkeakoulu ja Svenska yrkeshögskolan. Koordinoiva yliopisto: Vaasan yliopisto.

Virtuaalisia oppimisympäristöjä on kehitetty yhdessä Uumajan yliopiston ja toisen Uumajassa sijaitsevan yliopiston, Sveriges lantbruksuniversitetin, oppimiskeskustoiminnan kanssa vuodesta 2001 UniNet-projektissa.

UniNet - Kvarnen Community. Projektägare: Pedagogiska institutionen vid Umeå universitet, UniNet partnerskapet och Kvarnenrådet. Interreg IIIA Kvarnen-Mittskandia.

Asetettujen tavoitteiden seuranta

Hankkeen etenemistä ja tavoitteiden toteutumista seuraavat Tritonian johtokunta ja Oppimiskeskuksen ammattikorkeakoulu yhteistyön ohjausryhmä, joihin yhteistyön osapuolet ovat nimenneet edustajansa.

Hanke sisältää

- Vaasassa toimivien korkeakoulujen kirjastojen asteittaisen yhdistämisen ja
- oppimiskeskustoiminnan laajentamisen koskemaan kaikkia Vaasassa toimivia korkeakouluyksiköitä

Hankkeen rahoitustarve kaudelle 2007-2009 on vuosittain 150.000 euroa.

Toteutussuunnitelma

V. 2007/2008:

1. **Opetuksen ja tieto- ja viestintäteknisen tuen laajentaminen suomen-, ruotsin- ja englanninkielisenä kaikille Vaasassa toimiville korkeakouluyksiköille**

V. 2008/2009

2. **Yhteinen tekniikan alan kirjasto**

Vaasan yhteisen tekniikan kirjaston suunnittelu alkaa 1.9.2006 opetusministeriön erillisrahoituksen turvin. Konkreettinen toteutus- ja rahoitussuunnitelma laaditaan syksyllä 2006 tehtävän esiselvityksen pohjalta ja esitetään myöhemmin tulosneuvottelussa käsiteltäväksi.

V. 2008/2009

3. **Yhteinen tietokanta**

Tritoniassa ja kahdella ammattikorkeakoululla on kaikilla sama Voyager-kirjastojärjestelmä, mutta kolme eri tietokantaa. Tritonia kuuluu yliopistokirjastojen Linnea2-konsortioon, ammattikorkeakoulujen kirjastot taas AMKIT-konsortioon. Yhteinen kirjastotoiminta edellyttää yhteisen tietokannan perustamista ja siirtymistä jompaankumpaan konsortioon. Tähän liittyvä hanke-suunnitelma esitetään myöhemmin tulosneuvotteluissa.

V. 2012-2015

4. **Kaikkien alojen yhteinen kirjasto**

Lähtökohtana on, että ammattikorkeakoulut ovat keskittäneet hajallaan olevaa toimintaansa nykyistä enemmän Palosaaren kampukselle.

Yhdistäminen edellyttää uusia tilaratkaisuja ja toiminnan rahoitusratkaisuja.

3.2.3 HANKE: Energiatekniikan koulutuksen kehittäminen

Energia-alan koulutuksen ja tutkimuksen kehittäminen on yksi yliopiston rakenteellisen kehittämisen osa-alueista. Energia-alan tutkimusta harjoitetaan niin kauppatieteissä kuin tekniikan alalla. Energia-alan osaamista kehitetään alueen elinkeinoelämän tarpeita tukevana toimintana yhteistyössä Vaasan ammattikorkeakoulun kanssa.

Tausta

Energiatekniikan ja erityisesti hajautetun energiatekniikan diplomi-insinööriohjelman kehittäminen on tarpeellinen Suomessa energia-alalla yleensä (vrt. ilmastonmuutos ja Tekesin Densy-teknologiaohjelma) samalla kun se palvelee Vaasan seudun elinkeinoelämää sekä hyödyntää pitkäaikaista ammattikorkeakoulu- ja laboratorioyhteistyötä (esimerkiksi yliopiston ja ammattikorkeakoulujen yhteinen tekniikan opetus- ja tutkimuslaboratorio Technobothnia sekä Wärtsilän molemmat suomalaiset moottorilaboratoriot Onkiluoto ja Wasa Pilot Power Plant).

Vaasan yliopisto on kehittänyt toimintaansa tavoitteenaan alueen innovaatiotoiminnan vahvistaminen. Alan teollisuuden tarpeista lähtevän tekniikan koulutuksen kehittämisessä erityisenä haasteena on yliopistollisen tekniikan koulutuksen ja tieteellisen tutkimuksen niveltäminen teollisuuden tuotekehitystoimintaan.

Vaasan seudun useat vahvat energiateknologian yritykset yhdistettynä laajapohjaiseen yliopisto- ja korkeakouluosaamiseen sekä voimakkaaseen yritysten verkostoitumiseen ovat mahdollistaneet alueen energiaklusterin kehittymisen. Länsi-Suomen osaamiskeskuksen (koordinaattorina Teknologiakeskus Oy Merinova Ab) Tulevaisuuden energiateknologiat –klusteri on valittu mukaan vuosina 2007-2013 toteutettavan valtakunnallisen osaamiskeskusohjelman jatkovalmisteluun. Yhtenä painopisteenä on hajautetun energian tuotanto ja energian varastointi.

Tavoite

Vaasan yliopistoon luodaan Vaasan seudun teollisuuden tarpeisiin vastaava energiatekniikan diplomi-insinööriohjelma, jossa keskitytään erityisesti energia- ja sähköenergiatekniikan tutkimuksen ja tuotekehityksen tekniseen perustaan sekä sen kehittämiseen. Ohjelman resurssitarpeet perustuvat sekä uuden opetustarjonnan suunnitteluun että toteuttamiseen (professorin ja lehtorin virat). Vaasan yliopiston osuus rahoituksesta muodostuu ohjelman toimintaympäristön ja toimintaedellytysten luomiseen sekä olemassa olevien opetusresurssien osittaiseen uudelleen suuntaamiseen ohjelman tavoitteita palvelemaan.

Eri koulutusohjelmille ja opintosuunnille kehitettävän yhteisen kandidaatin tutkinto-osuuden synergiaa voi hyödyntää entistä paremmin laajentamalla diplomi-insinööritutkinnon koulutusohjelmavaihtoehtoja energiatekniikkaan suuntautuneella maisteriohjelmalla. Tällöin voitaisiin päästä nykyistä tehokkaampaan kokonaisresurssikäyttöön ja kuitenkin nykyistä laajempaan diplomi-insinööriohjelmavalikoimaan. Diplomi-insinöörinkoulutuksesta puuttuu vielä varsinainen energiatekniikan suunta, vaikka Vaasan alueella energiatekniikka on keskeinen teollisuutta ja koulutus- ja tutkimuslaitoksia yhdistävä kokonaisuus.

Puhtaan, hajautetun energiatekniikan koulutusohjelman sisältöä kuvaavia ja tukevia termejä ovat ilmastonmuutos, kestävä kehitys, päästökauppa, termodynamiikka, lämmönsiirto, ilma- ja nestejäähdytys, virtaustekniikka, tuulivoima, melu, värinänvaimennus, polttomoottorit, polttokennot, vetytalous, energiavarastot, autonomiset järjestelmät, tuotekehitys, signaalinkäsittely, optimointi, tehoelektroniikka, sähköverkkoon liityntä, taajuusmuuttajat, ohjelmistotekniikka, langattomat järjestelmät, uudet materiaalit, tuotantotekniikka, kunnonvalvonta, etäkäyttö, verkko-opetus ja kansainvälinen yhteistyö.

Yhteistyö

Energia-alan osaamisen yhdistämiseksi Vaasan yliopisto, Vaasan ammattikorkeakoulu ja Svenska Yrkes högskolan ovat perustaneet yhteisen Vaasan energiainstituutin, jonka tehtävänä on tarjota energia-alan tutkimus-, konsultointi- ja täydennyskoulutuspalveluita alan toimijoille alueellisella, kansallisella ja kansainvälisellä tasolla. Instituutin osaamisessa yhdistyvät kaupallinen ja teknillinen osaaminen ja instituutin tehtävänä on edistää kestävään kehitykseen perustuvia energia-alan ratkaisuja ja erityisesti tehokkaita, kilpailuja energiamarkkinoita sekä uusiutuvien energialähteiden käyttöä. Instituutissa on mukana VaasaEmg, joka on pitkäaikainen ja kansainvälisestikin tunnustettu Vaasan yliopiston energia-alan kuluttajakäyttötymisen asiantuntija energiamarkkinoilla.

Elinkeinoelämä tukee koulutuksen kehittämistä ja Vaasan alueen yritykset (ABB Oy, Wärtsilä Oy, Vaasan Sähkö Oy, Etelä-Pohjanmaan voima Oy, Vaskiluodon Voima Oy), Vaasan kaupunki ja Pohjanmaan liitto ovatkin lahjoittaneet Vaasan yliopistolle määrärahat kahden energia-alan professuurin perustamiseksi viisivuotiskaudeksi energia-alan tutkimuksen ja koulutuksen tukemiseksi.

Vaasan yliopisto on profiilinsa mukaisesti mukana esimerkiksi Energiatekniikan tutkijakoulun toiminnassa yhdessä TKK:n, TTY:n, LTY:n JY:n, OY:n ja ÅA:n kanssa. Vaasassa on Vaasan korkeakoulukonsortion ja Merenkurkun neuvoston toimesta yhdessä Uumajan korkeakouluyksiköiden kanssa jo pitkälle kehitetty Unizon-yhteistyöhanke, jonka osana on meneillään Joint Study Program -osaprojekti Vaasan yliopiston teknillisen tiedekunnan ja Uumajan yliopiston välillä. Projektin tarkoituksena on toimia pilottihankkeena koulutus- ja tutkimusyhteistyön lisäämisessä sekä osaltaan selvittää yhteistutkimuksen mahdollisuuksia.

Vaasassa on läheisen sijainnin ja toimivan yhteistyöperinteen ansiosta erityisen hyvä mahdollisuus pilotoida yliopiston ja ammattikorkeakoulujen välistä uuden tutkintorakenteen mukaista yhteistyötä tekniikan alalla. Vaasan ammattikorkeakoulun ja Vaasan yliopiston välillä on sovittu syksyllä 2005 koulutusohjelmayhteistyöstä, jonka puitteissa suunnitellaan mm. yhteisiä opintopolkuja, ammattikorkeakoulusta maisteriohjelmiin sujuvaa siirtymistä ja muita yhteistyömuotoja. Lisää yhteistyömahdollisuuksia tuovat Vaasassa sijaitsevat ruotsinkieliset yliopisto- ja ammattikorkeakouluyksiköt sekä lyhyen merimatkan päässä Ruotsissa sijaitsevat korkeakoulut.

Etenemissuunnitelma:

2007

Hankkeen koordinointi ja suunnittelu. Opintopolun suunnittelu ammattikorkeakoulusta yliopiston maisteriopintoihin. Laaditaan maisteriohjelmaesitys opetusministeriölle. Yhteistyökursseja Uumajan yliopiston kanssa.

2008

Opetus- ja tutkimusyhteistyön laajentaminen. Maisteriohjelma käynnistyy. Yhteistyökursseja.

2008/2009

Lisätään ja kehitetään opetustarjontaa vastaamaan tutkintosisältöä. Sisäänotto vakiinnutetaan. Mahdollinen yhteistutkinto Uumajan kanssa

Hankerahoituskauden jälkeen ohjelma vakiinnutetaan normaaliksi opetustarjonnaksi.

Vuosi	2007	2008	2009
Rahoitus yhteensä:			
(1000 €)	200	200	200
YO	40	40	40
OPM	160	160	160
Menot yhteensä	200	200	200
Palkkakulut	120	140	160
Laitekulut	50	40	20
Matkat	15	15	15
Muut	15	5	5

3.2.4 HANKE: Yliopiston ja alueen ammattikorkeakoulujen yhteistyön kehittämistä koskeva East-West Business Studies –ohjelmakokonaisuus

Vaasan yliopiston ja Pohjanmaan alueen ammattikorkeakoulujen välillä on jo pitkään tehty tiivistä yhteistyötä mm. kotimaisten ja ulkomaisten vierailuluennoitsijoiden osalta. Myös Vaasan, Seinäjoen ja Keski-Pohjanmaan ammattikorkeakoulujen keskinäinen yhteistyö on vilkasta.

Vaasan ammattikorkeakoulun ja Vaasan yliopiston välillä on sovittu syksyllä 2005 koulutusohjelmayhteistyöstä, jonka puitteissa suunnitellaan mm. yhteisiä opintopolkuja, ammattikorkeakoulusta maisteriopintoihin siirtymistä (täydennysopinnot, valintaperusteet, hakuajat) sekä muita yhteistyömuotoja.

East-West Business Studies (EWBS) on Vaasan yliopiston kauppatieteellisen tiedekunnan järjestämä englanninkielinen opintokokonaisuus, joka koostuu markkinoinnin, talousoikeuden, rahoituksen sekä venäjän kielen laitosten tarjoamista opintojaksoista. Ohjelmakokonaisuus on suunnattu myös kansainvälisille vaihto-opiskelijoille.

Idänkaupan ohjelmalla on tärkeä merkitys talouselämän kannalta. EU:n itälaajennus on herättänyt kiinnostusta aluetta kohtaan sekä Suomessa että Länsi-Euroopan maissa. Suomen ja Venäjän kauppa on kasvanut, ja kasvun ennakoidaan jatkuvan tulevina vuosina. Useissa yhteyksissä on todettu liike-elämässä olevan pulaa idänkauppaa hallitsevista henkilöistä.

Ohjelman tavoite on tarjota korkealuokkainen idänkauppaan liittyvä ohjelmakokonaisuus. Vastaavaa idänkaupan opetusta ei löydy Keski- ja Pohjois-Suomessa.

Hankkeen (ohjelmakokonaisuus) tavoitteena on avata opintopolkuyhteistyö etenkin Pohjanmaan alueen ammattikorkeakoulujen kanssa. Yhteistyötahoja olisivat siten Vaasan ammattikorkeakoulu ja Seinäjoen ammattikorkeakoulun Kauhavan yrittäjyyden yksikkö sekä Keski-Pohjanmaan ammattikorkeakoulu. EWBS on pilotti hankkeessa, jossa pyritään kartoittamaan mahdollisuuksia tehdä laajempaa yhteistyötä kansainvälisen liiketoiminnan alalla. Yhteistyötä valmistellaan myös Svenska handelshögskolanin kanssa.

Sisäänotto ja kohderyhmä: 20-25 ammattikorkeakouluopintojen loppuvaiheessa tai amk-tutkinnon jo suorittanutta opiskelijaa. Opiskelijoista n. 15 olisivat Vaasan, Seinäjoen ja Keski-Pohjanmaan ammattikorkeakoulujen opiskelijoita.

Ohjelman laajuus: 30 op.

Opintokokonaisuuden opinnoista puolet voidaan hyväksyä tradenomi/amk-tutkintoon ja puolet maisteriopintoihin tarvittavina täydennysopintoina. Tavoitteena on, että suurin osa tai kaikki ohjelmaan osallistuvista jatkaisi Vaasan yliopiston kansainvälisen yritystoiminnan tai talousoikeuden pääaineen maisteriopintoihin normaalivalinnan tai erillisvalinnan kautta. Ohjelman suorittaneilla olisi siten valmiina suurin osa vaadittavista täydennysopinnoista jo valintavaiheessa.

Yhteistyötahot:

Suomessa: Aleksanteri-instituutti; tavoitteena on kytkeä ohjelmaan seuraavat yritykset: Atria, Baltic Beverage Holding (BBH), Stockmann, Kesko, ABB, KWH (vierailuluennoitsijoita sekä harjoitus- ja seminaaritöiden aiheita).

Ulkomailla: Tarton yliopisto; State University, Pietari; St. Petersburg State University of Economics & Finance; Vienna Wirtschaftsuniversität. Tiivistetään jo olemassa olevaa yhteistyötä Vaasan yliopiston ja Corvinus Universityn (Unkari) sekä University of Lodzin (Puola) kanssa.

Haku ohjelmaan: ensimmäisen kerran lokakuun puoliväliin mennessä 2007. Valintapäätös lokakuun lopussa – marraskuun alussa 2007 (seuraavat hakukierrokset syys-lokakuu 2008/2009)

Ohjelman aloitus: tammikuussa 2008 (seuraavat ohjelmat tammikuussa 2009 ja 2010). Ohjelma kestää toukokuuhun asti.

Ohjelman henkilöresurssit ja budjetti: ohjelman tieteellinen päävastuutaho on johdoryhmä, johon kuuluvat ohjelmasta vastuussa olevien ainelaitosten edustajat, ammattikorkeakoulun edustaja sekä vähintään yksi edustaja liike-elämästä. Ohjelmaan valitaan erikseen päävastuuhenkilö/koordinaattori (osallistuu myös opetukseen), ohjelma-assistentti sekä vierailevat luennoitsijat. Vierailevat luennoitsijat Suomesta, Keski- ja Itä-Euroopan maista sekä muista Euroopan maista. Lisäksi yritysjohtajien vierailuluentoja.

Ohjelman muut kustannukset muodostuvat Pietarin ekskursion ja muista toimintakuluista.

Ohjelman rahoitus: Yliopiston oma rahoitus, ammattikorkeakoulujen rahoitus sekä OPM:stä haettava rakennemuutokseen liittyvä määräraha.

Menot:

Palkkakustannukset	100000.00
Luento- ja matkakustannukset	25000.00
Toimintakulut	15000.00
	<hr/>
	140000.00

Rahoitus:

OPM	80000.00
Vaasan yliopisto	24000.00
Vaasan ammattikorkeakoulu	12000.00
Seinäjoen ammattikorkeakoulu/Kauhava	12000.00
Keski-Pohjanmaan ammattikorkeakoulu	12000.00
	<hr/>
	140000.00

Ohjelman edut ja poikkeavuus olemassa oleviin Idänkaupan kokonaisuuksiin nähden siten, että integroidussa kokonaisuudessa ovat mukana useat eri ainelaitokset: markkinointi, laskentatoimi ja rahoitus, talousoikeus sekä venäjän kieli ja kulttuuri. Ohjelmaa täydennetään laajasti ulkomaisilla vierailijoilla.

3.3 Palvelutoimintojen tehostaminen

Tässä luvussa on perustelut kahdelle tukipalveluiden tehostamishankkeelle:

1. Yliopistopalveluiden kehittämishanke
2. OPI-hanke: opintojen ohjauksen ja tukipalvelujen kehittäminen

3.3.1 HANKE: Yliopistopalveluiden kehittämishanke

Tausta

Vaasan yliopiston strategian mukaan yliopiston prosesseja kehitetään jatkuvasti osana yliopiston kokonaisvaltaista laatutyötä. Toimintojen keskittämisen ja hajauttamisen tasapainoa tiedekuntien ja keskushallinnon välillä parannetaan.

Palvelujen sähköistäminen ja tietojärjestelmien hyödyntäminen (esim. Rondo, Oodi, Travel, Personec FV, Timmi-ajanvarausjärjestelmä) sekä raportointijärjestelmän ja toimintamallien yhdenmukaistaminen mahdollistaa tukipalvelujen keskittämisen ja entistä tehokkaamman käytön.

Tavoite

Yliopistopalvelujen kehittämishankkeen ensisijaisena tavoitteena on kehittää yliopiston sisäisiä palveluita entistä (kustannus)tehokkaammaksi ja ydintoimintoja paremmin tukeviksi. Lisäksi kehittämishankkeen tavoitteena on selvittää yhteistyömahdollisuuksia Vaasan ammattikorkeakoulun kanssa mm. yhteisten palvelujen ja yhteisen infrastruktuurin kehittämisen osalta (perustuu yhteistyösopimukseen Vaasan ammattikorkeakoulun ja Vaasan yliopiston välillä).

Sisältö

Nykyisen mallin mukaan Vaasan yliopistossa ovat palvelut jakautuneet neljään tiedekuntaa sekä yliopiston yhteisiin yliopistopalveluihin. Lisäksi erillislaitoksissa on omaa hallintohenkilökuntaa. Yliopistopalvelujen kehittämishankkeen tavoitteena on yliopistopalvelujen keskittäminen kolmeen palvelupisteeseen (Luotsi, Tervahovi ja Fabriikki) nykyisen, hajautetun mallin sijaan. Käytännössä tämä tarkoittaisi sitä, että yliopiston yhteisen palvelupisteen (Luotsi) lisäksi kauppatieteellisen tiedekunnan yhteyteen syntyisi yksi palvelupiste (Tervahovi) ja hallintotieteiden, humanistisen ja teknisen tiedekunnan yhteyteen toinen (Fabriikki).

Tiedekuntien yhteyteen muodostuvien palvelupisteiden tarkoituksena on koota ydintoimintojen kannalta keskeisimmät palvelut.

Palvelupisteiden muodostaminen ja samankaltaisten tehtävien keskittäminen mahdollistaa pitkällä aikavälillä mm. eläköitymisen kautta tapahtuva resurssien uudelleen kohdentamisen ydintehtäviin, resurssien yhteiskäytön, työtehtävien tehostumisen (esim. hankinnat), päällekkäisyyksien poistamisen sekä yksilön kannalta asiantuntijuuden/osaamisen kehittymisen ja toimivat varamiesjärjestelyt. Keskittämisen etuna voidaan pitää myös entistä yhtenäisemmän hallintokulttuurin syntymistä yliopistopalveluihin yhtenäisten käytäntöjen ja asiakirjojen kautta. Sähköisen asioinnin edistämi-

sessä ja prosessien tehostamisessa yliopisto tulee hyödyntämään yliopistojen yhteistä prosessinmallinnusjärjestelmää (QPR).

Palvelupisteiden muodostumisen ohella on mahdollista tarkastella myös yhteistyömahdollisuuksia paikallisesti muiden korkeakouluyksiköiden kanssa. Vaasan ammattikorkeakoulun kanssa voidaan selvittää mahdollisuuksia yhteisiin aula- ja virastomestari palveluihin. Hyvät mahdollisuuden onnistuneelle yhteistyölle takaavat rakennusten läheinen sijainti toisiinsa nähden. Muita mahdollisuuksia on mm. yhteisen kielikeskuksen luominen esimerkiksi jo olemassa olevan yhteistyömuodon, oppimiskeskuksen, yhteyteen.

Kustannukset

Yliopistopalvelujen kehittäminen edellyttää prosessien ja toimintamallien läpikäymistä/kuvaamista sekä tehtäväkuvien tarkoituksenmukaistamista. Prosessien kuvaamiseen tarvitaan ulkopuolisen konsultin apua. Yliopisto on omalta osaltaan nimittänyt palvelukehittäjän 1.6.2006 lähtien määräaikaiseen virkasuhteeseen (31.5.2008 saakka). Palvelukehittäjä tulee olemaan keskeinen toimija muutosprosessissa. Lisäksi henkilökuntaa on uudelleen koulutettava muuttuneisiin/uusiin tehtäviin ja heidän työhyvinvoinnistaan on kannettava erityistä huolta muutostilanteessa.

Kustannusarvio vuosille 2007-2011

2007	100.000 e	
2008	100.000 e	
2009	75.000 e	(palvelukeskukset aloittavat tuotantotoiminnan)
2010	55.000 e	
2011	40.000 e	

Yhteensä: 370.000 e

3.3.2 HANKE: OPI-hanke: opintojen ohjauksen ja tukipalvelujen kehittäminen

Esteettömän opiskelun edistämisen ja opintopsykologitoiminnan käynnistämisen, ulkomaalaisten tutkinto-opiskelijoiden ohjauksen ja hakujärjestelmän kehittämisen sekä tietojärjestelmäyhteistyön ja sähköisen asioinnin rakenteellisen kehittämisen suunnitelma:

1.Opintojen ohjauksen kehittäminen

Yliopistossa on w5w-hankkeessa kehitetty opintojen ohjausta koko opiskeluprosessin kattavana, jolloin ohjaus ulottuu hakuneuvonnasta valmistuneiden työelämään sijoittumiseen saakka sekä opiskelijoiden parempaan integroitumiseen akateemiseen tiedeyhteisöön. Tutkintorakenteen muutokseen liittyvän ohjausprojektin laajenuksena on suunniteltu esteettömän opiskelun toimenpiteinä mm. opiskelijoiden hyvinvointityöryhmän perustamista ja opintopsykologitoiminnan käynnistämistä ylioppilaskunnan ja YTHS:n kanssa.

2. Ulkomaisten tutkinto-opiskelijoiden haun ja ohjauksen kehittäminen

”UNI ADMISSION SERVICE” -yhteishanke: Ulkomaisten tutkintohakijoiden hakuprosessin joustavoittamiseksi ja hakijoiden tasapuolisen ja oikeudenmukaisen kohtelun turvaamiseksi on käynnistymässä yliopistojen yhteinen hanke. Sähköisen haun ja hakemusten sisältöjen asiantuntijatyön kehittämiseen tähtäävän hankkeen koordinoijana on HY. Vaasan yliopisto on mukana hankkeessa ja ilmoittautunut pilottivaiheen toimintaan.

Yliopistolla on kolme englanninkielistä, lähinnä ulkomaalaisille suunnattua maisteriohjelmia. Ulkomaisten tutkinto-opiskelijoiden määrän lisääntyminen vaatii neuvontaa ja opinto-ohjaukseen panostamista erityisesti ulkomaisille opiskelijoille sekä kansainvälisten asioiden yksikössä että ohjelmien sisällä. Opiskelijoiden orientaatioita pyritään järjestämään yhdessä muiden vaasalaisten yksiköiden kanssa ja myös suomen- ja ruotsin kielen opetuksessa hyödynnetään muiden korkeakoulujen tarjontaa. Opiskelijoiden opiskeluvalmiuksia pyritään kehittämään tarjoamalla Info Skills-kurssi yhteistyössä Oppimiskeskuksen kanssa sekä Academic Writing-kurssi yhteistyössä Kielipalveluiden kanssa. Ulkomaalaisten opiskelijoiden työllistymisen edistäminen vaatii myös Työelämäpalveluiden lisääntyvää ohjauspanosta sekä ohjauskäytäntöjen yhteistä kehittämistä.

3. Tietojärjestelmäyhteistyön ja sähköisen asioinnin kehittäminen

OODI-opiskelijatietojärjestelmän kehittäminen opiskeluprosessin tukemiseksi sekä opintojen seurannan ja yliopiston johtamisen tueksi (OODI: raportit, tietovarastohanke, Atik – avoimen yliopiston tietojärjestelmähanke), yhteys yliopiston muihin tietojärjestelmiin ja yhteishankkeisiin vaatii yliopistotasolla koordinoitua. Opiskelijoiden verkkopalvelujen kehittäminen (opiskelijapalveluportaali) ja integroiminen valtakunnallisiin yhteisiin palveluhankkeisiin (SVY, OODI, Atik) vaatii osallistuvien yliopistojen omaa kehittämistyötä. Yhteishankkeiden edistämiseksi ja tulosten hyödyntämiseksi tarvitaan yliopiston oma projekti (aik. rahoitettu virtuaaliyliopistorahalla).

Rahoitustarve yhteensä 100.000 € palkkakustannuksiin vuosittain kaudelle 2007-2009.